Miljøministeriet

Ofte stillede spørgsmål om Naturnationalpark Gribskov

Hvad er en naturnationalpark, og hvad er formålet med den?
Naturnationalparkerne skal forvaltes med natur og biodiversitet som hovedhensyn, med henblik på at naturen i området så vidt muligt kan udvikle sig på egne præmisser. Samtidig skal de bidrage til flere spændende naturoplevelser, friluftsaktiviteter, ro og fordybelsesmuligheder. Naturnationalparkerne etableres på arealer, der er ejet af staten og forvaltes af Naturstyrelsen.

Hvad er særligt ved Naturnationalpark Gribskov?
I Naturnationalpark Gribskov er skoven det centrale element. Det eksisterende, ældre og store sammenhængende skovkompleks, rummer allerede sjældne arter og særlige kvaliteter, og der tages udgangspunkt i at lade den eksisterende natur udvikle sig samt give plads til naturlige processer. Græssende dyr og genetablering af naturlig hydrologi, skal være med til at forme skoven, således at der skabes lysninger, vådområder og variation i skoven.

Hvor stor er naturnationalparken?
Naturnationalpark Gribskov er i alt 1300 hektar og ligger i den centrale del af Gribskov komplekset, der udgør et af Danmarks største sammenhængende skov- og naturområder.

Hvilke dyr sættes ud i Naturnationalpark Gribskov?
Der udsættes stude (kastrerede tyre), krondyr og elge. Fra starten vil bestanden af stude være på 10 individer og for krondyr 20 individer. Henover de næste år udsættes der både flere stude og krondyr. Derudover udsættes der 5 elge i november 2026.

Hvorfor skal der udsættes græssende dyr og opsættes hegn?
De græssende dyr er vigtige for at skabe en dynamisk og mere vild natur. Når dyrene spiser planter, gnubber sig og skræller bark af træerne, skraber i jorden og efterlader afføring, betyder det, at der kommer gode levesteder for en lang række andre arter. Hegnet er nødvendigt for at holde stude, krondyr og elge inde i parken, så de ikke generer nærliggende landbrug eller er til fare for trafikken.

Hvordan sikres det, at de græssende dyr i naturnationalparken har det godt?
De store græssende dyr går ude hele året og lever dermed under naturlige forhold. Der føres hyppigt tilsyn med dem året rundt, og der er udarbejdet klare retningslinjer for at sikre vand, føde, læ og sundhed året rundt. I tilfælde af sygdom eller fødemangel håndteres det af fagpersonale. Dyrene bliver støttefodret, hvis det vurderes, at der pga. vejrlig eller andet er behov for det. Der føres derudover tilsyn med hegnet og føderessourcerne året rundt.

Hvor er de græssende dyr henne?
Dyrene kan færdes frit i det indhegnede areal. Naturnationalpark Gribskov består af et meget varieret natur- og skovlandskab, og man skal derfor være heldig for at få øje på de store dyr. Men man vil med tiden kunne se dyrenes påvirkning på naturen.

Hvordan færdes man hensigtsmæssigt i de indhegnede områder med græssende dyr?
Der er ikke så mange dyr pr. hektar, som i en almindelig landbrugsmæssig indhegning eller fold, da der skal være føde til dyrene hele året. Så måske møder du dem slet ikke på din tur. Hvis du møder dyrene, kan du minimere farlige situationer ved at holde afstand til dyrene, holde hunde i kort snor, og ved at bevæge dig roligt. Det er desuden forbudt at fodre dyrene. Fodring forstyrrer deres naturlige adfærd og kan desuden gøre dem opsøgende overfor mennesker, hvilket øger risikoen for, at der opstår farlige situationer.

Hvorfor fælder man træer, og hvorfor bliver der mere vådt?
Mange af de naturlige processer har været trukket ud af den dyrkede skov. For at få de naturlige processser kick-startet, og give plads til denne dynamik og variation, er det nødvendigt at fælde nogle af de træer, der i sin tid blev plantet med skovdrift for øje og som ikke naturligt vokser i Danmark. Dertil bringes vandet tilbage som en naturlig del af landskabet ved, at lukke grøfter og sløjfe dræn.

Er der hegn hele vejen rundt om naturnationalparken?
Naturnationalparken er omkranset af et hegn, der er 2,5 meter højt. Der er ca. 22 kilometer hegn i alt. Mindre dyr har mulighed for at passere gennem mindre åbninger i hegnet. Der er i alt 25 låger i hegnet, hvor der er muligt at bevæge sig ind eller ud af området.

Kan man stadig bruge området til friluftsliv?
Ja, området er åbent for offentligheden, og adgangsreglerne er helt de samme i naturnationalparken som andre steder i vores fælles natur. Der er adgang til de indhegnede arealer via låger. Naturnationalparken giver samtidig nye muligheder for friluftsliv, bla. kan du følge flere kilometer markerede vandreruter. Der starter både korte og lange vandreruter fra alle områdets seks hovedindgange.

Må man have sin hund med i naturnationalparken?
Du må gerne have din hund med i snor i naturnationalparken. Hold den i kort snor, hvis du ser dyr i nærheden og vær opmærksom på hundens adfærd, mens du færdes i området.

Er der nogen der holder øje med, hvordan Naturnationalpark Gribskov udvikler sig?
Området indgår i Det Nationale Overvågningsprogram for Vandmiljø og Natur (NOVANA), og Naturstyrelsen holder øje med påvirkningen af fortidsminder i naturnationalparken. Derudover samarbejder Naturstyrelsen med Aarhus Universitet og Københavns Universitet om overvågning af biodiversitet og friluftsliv. Borgernes registreringer via apps og events som Bioblitz bidrager også til datagrundlaget og opbygning af viden om naturen i naturnationalparkerne.

Hvem har bestemt, at der skal være naturnationalparker i Danmark?
Beslutningen om at der skal være naturnationalparker i Danmark er truffet af Folketinget i en række politiske aftaler og loven om naturnationalparker, der blev vedtaget i 2021. Aftalen om Naturnationalpark Gribskov blev indgået i juni 2020.

Hvem har bestemt, at der skal være en naturnationalpark lige her?
Daværende Miljøminister Lea Wermelin traf beslutningen, som blev godkendt af regeringen og aftalepartierne bag Natur- og Biodiversitetspakken.